

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Gældsbegrænsningsloven.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2881; Fremsettelsen findes i Tidenden Sp. 1317).

Sagen sattes til Forhandling.

Bording: Det Lovforslag, her er til Behandling, er jo et meget lille Lovforslag og ogsaa et Forslag af meget lidet indgribende Natur, det er Tillæg til Loven om Gældsbegrænsning. Loven om Gældsbegrænsning blev gennemført allerede i 1940, ikke et Aar efter at Krigens var brudt ud. Naar man gik til Gennemførelse af denne Lov, var det, fordi man under den første Verdenskrig havde gjort Erfaring om en meget stærk Gældsstigning i fast Ejendom paa Grund af de højere Varepriser og højere Ejendomspriser. Naar man saa havde fri Pantsætningsret, blev Resultatet, at Gælden steg meget stærkt, saa vidt jeg erindrer steg den for Landbrugsejendommens Vedkommende i Løbet af 5 Aar 1 000 Mill. Kr. For at undgaa en saadan uheldig Udvikling, der vilde give sig Udslag i, at disse meget stærkt gældsbehæftede Ejendomme ikke kunde klare sig, naar vi fik et lavere Prisniveau, blev Lovforslaget gennemført i August 1940. Den vedtagne Lov gaar ud paa at hindre Gældsstigning ved at begrænse Pantsætningsretten i faste Ejendomme, og det fastslaas i Lovens § 1, at Laanegrænsen regnes efter Vurdering til Ejendomsskyld; for Landbrugsejendomme bliver Laanegrænsen ansat til 100 pCt. og for andre Ejendomme til 90 pCt. Foruden de 100 pCt. af Ejendomsskylden ved Landbrugsejendomme har man ogsaa Lov til at give Pant i Ejendommen for den ved Skatteansættelsen ansatte Værdi af Besætning og Inventar med indtil 100 pCt. Kun paa et enkelt Omraade er der fastslaaet en bestemt Vurdering, nemlig hvis Ejendommen ikke er særskilt vurderet til Ejendommsskyld og der skulde foretages ny Vurdering; da skal Værdien hvile paa Grundlag af de Priser, som var gældende ved Ejendomsskyldvurderingen i 1936; derimod staar der udtrykkeligt i Loven, at i Almindelighed for langt de fleste Ejendomme gælder Vurderingen til Ejendommsskyld, og da der ikke er nævnt hvilken Vurdering, maa det formodentlig være den Vurdering, der til enhver Tid er gældende. Da der nu er foretaget en ny Ejendomsskyldvurdering, som siges at gælde i de fleste Tilfælde efter 1. Januar, faar man det Forhold, at for nogle enkelte

Ejendommens Vedkommende bliver det en anden Vurdering, og for at undgaa det er det, at den højtærede Indenrigsminister foreslaar, at det sidste Forhold bringes i Overensstemmelse med det første.

Det er der vel ikke noget at sige til, men det, som jeg gerne vil gøre opmærksom paa ved denne Lejlighed, er, at man maa være klar over, at hvis man nu her fuldkommen accepterer denne Ordning for Fremtiden, at Gældsbegrænsningen fastsættes efter den nye Vurdering, saa betyder det, at Tilladelsen til at behæfte Ejendommene forhøjes med lige saa mange Procent, som Ejendomsskylden er steget fra 1936 til 1945, og det er det, jeg gerne vil gøre opmærksom paa, om det nu ogsaa er rigtigt og forsvareligt.

Det er min Tro, at Loven, som nu har virket i 5 Aar, har virket godt, saaledes at vi ikke har faaet den Gældsstigning i Ejendommene, ikke mindst Landbrugsejendommene, som vi fik under forrige Krig. Jeg ved selvfølgelig ikke fuldt ud, hvorledes det har virket. Det er mit Indtryk, at det har virket godt, men jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, om han ved, hvorledes det forholder sig med Gældsbehæftelsen, ikke mindst i de Landbrugsejendomme, som berøres af disse Forhold. I alt Fald vil det være af megen Værdi for os at faa det at vide, og hvis den højtærede Indenrigsminister ikke ved det og ikke kan give Oplysning om det nu, saa vil det være af Værdi at faa det at vide siden. Er man virkelig klar til at tage den Situation, som sætter Pantsætningsgrænsen lige saa mange Procent op, som Ejendomsskylden nu bliver vurderet højere end i 1936? Kan det gaa? Er det ikke en Animering til en yderligere Gældsstigning, som kan komme til at bringe Ulykker over os i Fremtiden? Selv om der er nogle, der ønsker at faa Grænsen sat op, vil jeg alligevel tro, at paa lang Sigt kan det ikke være i Landbrugets Interesse, at man faar denne Adgang til yderligere Gældsstigning.

Jeg gør disse Bemærkninger for at henvende den højtærede Indenrigsministers Opmærksomhed paa dette Forhold og for at spørge ham, om han kan give Oplysning om, hvorledes Loven har virket, og hvor meget Gælden er steget, og om han ligeledes kan give Oplysning om, hvor meget Ejendomsskylden er steget, saaledes at man ved, hvad man gaar ind i, hvor mange Procent man giver Tilladelse til, at Gælden forøges med i Ejendommene. Jeg synes, det vil være nødvendigt, at man faar disse Ting oplyst, før man kan gaa med til at gennemføre Forslaget her. Det er ikke fordi jeg